„OSC reziliente + Bugetare Responsabilă = Implementare accelerată a Acordului de Asociere”

Ghid de aplicare la programul de grant

Proiectul este implementat cu suportul financiar al Comisiei Europene și Fundației „Friedrich-Ebert”

Cuprins

1. CONTEXT GENERAL 3

2. CINE POATE APLICA? 4

3. TIPOLOGIA SPRIJINULUI FINANCIAR 5

4. OBIECTIVELE ACORDĂRII SCHEMEI DE GRANT 5

5. DESCRIEREA PROIECTULUI ȘI A ACTIVITĂȚILOR ELIGIBILE 5

6. GRAFICUL DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR 7

7. CRITERII PENTRU DETERMINAREA SUMEI FINALE A CONTRACTULUI DE GRANT 7

8. COSTURI NEELIGIBILE A FI ACOPERITE DE GRANT 7

9. PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA DOSARULUI DE APLICARE 7

10. EVALUAREA APLICAȚIILOR 8

11. CONTACTE 9

1. Context general

Donatori: Comisia Europeană și Fundația „Friedrich-Ebert”
Durata proiectului: Ianuarie 2023 – Iunie 2025
Bugetul total al proiectului: 1.1 mil. EUR

Centrul Analitic Independent Expert-Grup, în calitate de partener principal , în consorțiu cu Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), AO Institutum Virtutes Civilis (IVC) și Fundația Friedrich-Ebert-Stiftung implementează proiectul de grant ,,OSC reziliente + Budgetare Responsabilă = Implementare accelerată a Acordului de Asociere”. Bugetul total al proiectului este de 1,1 mil. EUR și este finanțat de Comisia Europeană și Fundația „Friedrich-Ebert”. Perioada de implementare a proiectului este ianuarie 2023 – iunie 2025.

Proiectul se bazează pe experiența, materialele și lecțiile învățate din proiectul ,,Bugetul Meu” (Inform, Empower, Act) finanțat de Uniunea Europeană (UE) și implementat de Expert-Grup și IPRE în perioada 2019-2022, care a avut ca scop sporirea transparenței bugetare și participarea OSC-urilor locale în procesele bugetare.

Obiectul general proiectului este să crească și să consolideze capacitățile organizațiilor societății civile pentru a susține implementarea condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova în UE și a agendei Acordului de Asociere, la nivel național și local.

Obiectivele specifice:

1. Îmbunătățirea capacităților, asigurarea rezilienței și sporirea participării OSC-urilor în procesul de monitorizare a bugetelor și realizare a funcției de advocacy, la nivel central și local, cu accent prioritar pe analiza bugetului în contextul implementării AA și al procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.

2. Fortificarea capacităților și creșterea gradului de implicare a membrilor celor 3 platforme ale societății civile: (i) Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic (ii) Platforma Societății Civile UE-Moldova” și (iii) Grupul Consultativ Intern UE-Moldova pentru Comerț și Dezvoltare Durabilă, pentru a acționa consolidat și a susține implementarea AA și a condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova în UE.

Principalele activități prevăzute în cadrul proiectului:

- Dezvoltarea unui program de capacitare și, respectiv, instruirea OSC-urilor beneficiare a proiectului privind monitorizarea bugetului, în vederea sporirii implicării acestora în monitorizarea cheltuielilor bugetare și în activitățile de advocacy, la nivel central și local;
- Elaborarea și publicarea de către OSC-urile beneficiare a 30 de rapoarte de monitorizare a cheltuielilor, care vor ca avea ca subiect bugetele și politicile de la nivel local și central, legate de agenda de europenizare;
- Realizarea evenimentelor de vizibilitate și advocacy privind monitorizarea bugetului la nivel local și central;

- Finanțarea unui secretariat comun pentru cele trei platforme ale OSC menționate mai sus, care să asigure ca membrii platformele acționează consolidat în ceea ce privește implementarea agendei AA și de europenizare;
- Instruirea membrilor celor 3 platforme ale OSC pe aspectele ce țin de consolidarea guvernanței și competențelor acestora în contextul implementării AA și agendei de europenizare;
- Lansarea și desfășurarea unei campanii de vizibilitate și informare în rândul OSC-urilor cu privire la importanța angajamentului civic în promovarea AA și agendei de europenizare;
- Desfășurarea unei campanii de advocacy la nivel național și european, cu scopul de a informa publicul național și internațional despre progresul în realizarea reformelor de pe agenda de europenizare;

Grupul țintă și beneficiarii finali ai proiectului:

Pentru implementarea **primului obiectiv specific** al proiectului, grupul țintă va fi reprezentat de 15 OSC-uri comunitare din 5 regiuni de dezvoltare ale țării: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia și Transnistria, care vor beneficia de instruiri în vederea consolidării capacităților, și vor primi granturi pentru desfășurarea activităților de monitorizare a bugetelor și de advocacy prevăzute în proiect. Astfel, estimativ, 45 de membri ai OSC-urilor selectate (3 persoane per OSC) vor fi instruiți pentru a obține expertiza necesară și a fi capabili să se implice constructiv în procesele bugetare: analiza bugetelor locale și de stat, monitorizarea planificării și execuției bugetare, concentrându-se în principal pe monitorizarea bugetelor în contextul implementării AA, a agendei de europenizare și a utilizării asistenței oferite de UE.

Pentru realizarea celui **de-al doilea obiectiv specific al proiectului**, grupul țintă va constitui cele trei platforme ale OSC-urilor: (i) Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic (ii) Platforma Societății Civile UE-Moldova" și (iii) Grupul Consultativ Intern UE-Moldova pentru Comerț și Dezvoltare Durabilă, care vor beneficia de instruire și de suport financiar. Este planificat ca aproximativ 75 de OSC-uri care sunt membri activi ai acestor platformelor, să fie selectate pentru a beneficia de instruire privind managementul și dezvoltarea organizațională, atragere a fondurilor, raportare financiară, advocacy și alte aspecte importante pentru dezvoltare sustenabilă a OSC-urilor. Suportul financiar oferit sub formă de grant va fi orientat spre crearea unui secretariat comun al acestor trei platforme.

Finalmente, reieșind din obiectivele proiectului de a asigura implementarea accelerată a AA și de avansa în procesul de aderarea la UE, proiectului are ca beneficiar final întreaga populație a țării, inclusiv regiunea transnistreană.

2. Cine poate aplica?

Organizaţiile societăţii civile înregistrate oficial în Republica Moldova. Se va acorda prioritate OSC-urilor stabilite la nivel local/regional și care dispun de capacități și experiență suficiente pentru implementarea activităților prevăzute în proiect.

Partidele politice, asociațiile religioase, persoanele fizice, întreprinderile și asociațiile de afaceri nu sunt eligibile pentru acest proiect.

3. Tipologia sprijinului financiar

În cadrul proiectului vor fi selectate, în baza unui proces competitiv, 15 OSC din cele 5 regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia și Transnistria (3 OSC per regiune). Fiecare OSC selectat va beneficia de un sprijin financiar sub formă de grant în valoare maximă de 20 000 EUR, alocat pe toata durata proiectului pentru a asigura finanțarea activităților prevăzute.

4. Obiectivele acordării schemei de grant

Obiectivul general al schemei acordare a granturilor este asigurarea unui sprijin financiar pentru OSC beneficiare în vederea realizării activităților de proiect la nivel local.

Beneficiarii de grant vor asigura realizare a cinci obiective cheie:

i. monitorizarea bugetelor locale și a celui de stat, inclusiv a resurselor financiare primite de la partenerii de dezvoltare, punând un accent deosebit pe proiectele de infrastructură locală și regională, servicii sociale, servicii publice și alte proiecte relevante legate de agenda AA și cea de Europenizare;

ii. monitorizarea, împreună cu echipa centrală de proiect, a cheltuielilor bugetului de stat pentru proiectele și politicile aferente agendei de Europenizare, în special cele legate de: sectorul justiției și reforma anticorupție; politicile ocupare a forței de muncă; servicii sociale; eficiență energetică și energie regenerabilă; servicii publice; și drepturile omului, inclusiv egalitatea de gen;

iii. participarea, împreună cu echipa centrală de proiect, la activitățile de vizibilitate și advocacy la nivel local/regional. Totodată, OSC vor asigura suport logistic pentru organizarea activităților la nivel local;

iv. să devină centre de resurse locale, capabile să mobilizeze alte OSC și activiști civici la nivel local să se implice în activități de bugetare participativă și monitorizare a proceselor bugetare;

v. implicarea în activitățile platformelor OSC (menționate mai sus) prin furnizarea de informații în procesul de elaborare a notelor de poziție, care să reflecte perspectiva locală/regională, dar și participarea la evenimentele și activitățile de advocacy ale platformelor.

5. Descrierea proiectului și a activităților eligibile

Toate OSC-urile selectate vor beneficia de o etapă de pregătire în vederea implementării proiectului. Astfel, acestea vor participa la o instruire organizată de echipa centrală de proiect. Instruirea are drept scop consolidarea capacităților OSC-urilor selectate pe dimensiunea de monitorizare a bugetelor, asigurând totodată o mai bună înțelegere a corelației dintre procesele bugetare și agenda de Europenizare. După etapa de pregătire, OSC-urile selectate vor fi responsabile de elaborarea rapoartelor de monitorizare și de desfășurarea activităților de promovare a rapoartelor.

Etapa de pregătire – participarea la instruire, în cadrul unui workshop

Fiecare OSC selectat va delega 3 reprezentanți din partea organizației pentru a participa la instruire. Aceasta va avea loc la Chișinău și va dura 5 zile. Instruirea va cuprinde 5 module separate (1 zi per modul), și anume:

1. concepte principale privind participarea civică în procesul bugetar la nivel local și central; interpretarea datelor bugetare la nivel central și local și; analiza cheltuielilor bugetare; înțelegerea oportunităților de advocacy și inițierea activităților de comunicare și advocacy, în baza constatărilor activităților de monitorizare bugetară și analiză a cheltuielilor;
2. evaluarea corelației dintre procesul bugetar și agenda de Europenizare, înțelegerea lacunelor și oportunităților, identificarea priorităților de advocacy pentru politici;
3. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în domeniile sociale și ale drepturilor omului (servicii publice, servicii sociale, politici de ocupare a forței de muncă, drepturile omului și politici de gen etc.);
4. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în sectorul justiției;
5. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în domeniul economice (investiții publice, subvenții, activități de creare de locuri de muncă. și de promovare a exporturilor etc.).

Etapa de implementare

- Fiecare OSC va fi responsabilă de elaborarea a 2 analize (rapoarte) de monitorizare a cheltuielilor bugetare: una ce ține de nivelul local și alta de nivelul central. Subiectele se vor concentra pe anumite proiecte și politici legate de agenda de Europenizare și vor fi selectate de OSC, ținând cont de cunoștințele lor privind contextul și prioritățile locale, în coordonare cu experții echipei centrale de proiect. Metodologia și modul de realizare a analizelor va urma abordarea prezentată în cadrul etapei de instruire. Pe tot parcursul procesului de elaborare a rapoartelor, OSC-urile vor colabora activ cu echipa centrală de proiect, care le va oferi îndrumări practice și mentorat pentru a asigura calitatea, relevanța și impactul necesar al acestor rapoarte.
- Fiecare OSC va desfășura activități de vizibilitate și advocacy pentru a promova rezultatele rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare pe care le-au elaborat. Activitățile de vizibilitate și advocacy vor include 2 mese rotunde publice (una la nivel local și una la nivel central).
- OSC-urile se vor implica în activități de networking, pentru a asigura schimbul de experiență și lecții învățate cu alte OSC-uri, în special, care să implice activ OSC-urile locale (mici) și OSC-urile centrale (bine stabilite).

În acest context, activitățile/acțiunile eligibile pentru finanțare trebuie să fie în strânsă legătură cu obiectivele și rezultatele proiectului, și vor conține următoarele activități:

- Participarea la instruirea oferită în cadrul proiectului;
- Realizarea celor două analize de monitorizare a bugetului la nivel local și central, în contextul agendei de Europenizare;
- Desfășurarea activităților de vizibilitate, advocacy, schimb de cunoștințe, networking, organizarea focus-grupurilor și a altor evenimente pentru realizarea obiectivelor proiectului;
- Implementarea activităților aferente planului de vizibilitate și comunicare în cadrul proiectului;
- Costuri administrative aferente implementării proiectului.

6. Graficul de realizare a activităților

Activitățile vor fi implementate conform următorului calendar estimativ:

- Participarea la instruirea organizată de echipa centrală de proiect: până la sfârșitul lunii August 2023;
- Elaborarea rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare: Septembrie 2023 – Decembrie 2024;
- Desfășurarea activităților de vizibilitate și advocacy: Septembrie 2023 – Decembrie 2024;
- Implicarea în activități de networking, asigurând schimbul de experiență și lecții învățate cu alte OSC: până la sfârșitul proiectului.

7. Criterii pentru determinarea sumei finale a contractului de grant

Valoarea finală a contractului de grant va fi stabilită în dependență de costurile de facto suportate de către beneficiarii granturilor. Valoarea totală a grantului pentru fiecare beneficiar în parte nu poate depăși 20 000 EUR.

8. Costuri neeligibile a fi acoperite de grant

- orice costuri care nu sunt legate de obiectivele și rezultatele proiectului;
- datorii și penalități (inclusiv dobânzi);
- provizioane pentru pierderi sau pasive viitoare potențiale;
- costurile declarate de beneficiar și finanțate printr-o altă acțiune sau program de lucru care beneficiază de o finanțare din partea Uniunii Europene sau a altui donator;
- achiziționarea de terenuri sau clădiri, renovări sau reconstrucția clădirilor sau a birourilor;
- pierderi de curs valutar;
- credite către părțile terțe;
- costuri de salarii pentru personalul administrației publice;
- dobândă negativă percepută de bancă sau altă instituție financiară;
- costuri pentru participarea la conferințe internaționale, seminare sau ateliere dacă nu fac parte din activitățile proiectului.

9. Pregătirea și depunerea dosarului de aplicare

O aplicație completă va cuprinde următoarele documente:

- o scrisoare de motivație scurtă, în care se va indica obiectivele și rezultatele ce vor fi obținute în urma utilizării grantului. Scrisoarea va indica de asemenea în care regiune a țării organizația preferă să lucreze (Nord, Centru, Sud, Transnistria, Găgăuzia așa cum sunt acestea definite în Legea privind dezvoltarea regională nr. 438 / 2006);
- o scurtă descriere a organizației (1-2 pagini);
- lista proiectelor relevante implementate anterior (nicio limită);

- bugetul propus pentru desfășurarea activităților de proiect;
- Certificatul de înregistrare al organizației (extrasul din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice eliberat cu cel puțin 12 luni înainte de data depunerii cererii va fi solicitat în cazul semnării contractului);
- raportul de activitate al organizației pentru cel mai recent an;
- Statutul organizației;
- situațiile financiare pentru ultimii 3 ani (bilanțul contabil, balanța de profit și pierderi, etc.);
- cel mai recent raport de audit al situațiilor financiare ale organizației (dacă este disponibil).

Aplicația va fi depusă în limba română.

Dosarul de participare trebuie trimis prin email la adresa procurari@expert-grup.org cu subiectul: ,,Selectare OSC". Aplicațiile pe suport de hârtie vor fi respinse.

10. Evaluarea aplicațiilor

Selectarea OSC beneficiare va fi efectuată pe baza evaluării dosarelor de participare primite în intervalul de timp anunțat. Aplicațiile primite după termenul limită anunțat nu vor fi analizate. Evaluarea va fi efectuată de către comitetul de evaluare format din reprezentanții sau persoanele desemnate de către partenerii proiectului (Expert-Grup, IPRE, IVC, FES). Secretariatul comitetului de evaluare va fi asigurat de Expert-Grup. Termenul estimat pentru evaluare este de 30 de zile după termenul limită anunțat pentru depunerea cererilor. Rezultatul procesului de evaluare va fi publicat pe pagina web a Expert-Grup și fiecare câștigător (pentru fiecare din cele 5 regiuni) va fi informat individual.

Etapa I - Evaluarea administrativă

La această etapă vor fi verificate următoarele aspecte:

- respectarea termenul limită de depunere a dosarului de aplicare;
- prezentarea tuturor documentelor necesare pentru aplicare;

Responsabil pentru colectarea informațiilor pentru această etapă este Expert Grup, care va prezenta rezultatele comisiei de evaluare. Comisia de evaluare va lua o decizie cu privire la respingerea solicitanților care nu au respectat cerințele administrative.

Etapa II - Evaluare conform criteriilor de calificare (da / nu)

Cererile care corespund cerințelor administrative vor fi evaluate de comitetul de evaluare în conformitate cu următoarele criterii de calificare:

- Organizația este înregistrată legal pe teritoriul Republicii Moldova;
- Minim 3 ani de experiență în implementarea proiectelor și activităților care vizează monitorizarea bugetelor centrale/locale, mobilizarea comunităților locale și conlucrarea cu autoritățile publice locale.

Etapa III - Evaluarea calității

Candidații care trec de etapa de calificare vor fi repartizați în 5 grupe, în funcție de 5 regiuni (Nord, Centru, Sud, Transnistria, Găgăuzia așa precum sunt definite în Legea privind dezvoltarea regională nr.438 / 2006), iar evaluarea va fi efectuată pentru fiecare regiune separat.

Candidații vor fi evaluați de către comitetul de evaluare în conformitate cu următoarele criterii:

Criterii	**Punctaj maxim**
Capacitatea și experiența managerială a organizației, inclusiv experiența anterioară în implementarea granturilor finanțate de UE sau de alți parteneri de dezvoltare	20
Experiența organizației în desfășurarea activităților similare cu cele prevăzute în proiect	20
Capacitatea profesională a personalului-cheie (3 persoane-cheie)	20
Înțelegerea viziunii proiectului și motivația de implementare	20
Capacitatea de a interacționa cu APL, și de a mobiliza comunitățile locale, inclusiv reprezentanții grupurilor vulnerabile	20
Total	**100**

Comisia de evaluare poate solicita de la depunătorul aplicației anumite clarificări privind conținutul documentelor depuse numai atunci când informațiile furnizate sunt neclare și, astfel, împiedică realizarea unei evaluări obiective.

Toate aplicațiile care au acumulat scoruri mai mari de 70 de puncte vor fi clasate în ordine descrescătoare (pentru fiecare regiune, deci vor fi 5 liste). OSC care primește cel mai mare punctaj pentru fiecare regiune va fi invitat să discute și să semneze contractul de grant. Dacă din motive diferite, contractul nu va fi semnat de câștigător în 5 zile de la trimiterea contractului (prin email) pentru semnare, comisia de evaluare poate invita următoarea organizație din listă pentru semnarea contractului.

11. Contacte

Întrebările referitoare la acest grant pot fi expediate la adresa ecaterina@expert-grup.org și iulia@expert-grup.org cu următorul subiect „Selectarea OSC”. Pentru a asigura o abordare echitabilă pentru toți cei care doresc să participe la acest concurs, toate întrebările ar trebui să fie adresate în formă scrisă la e-mailurile menționate mai sus. Expert-Grup va plasa toate întrebările și răspunsurile primite, precum și alte informații relevante pe site-ul www.expert-grup.org în articolul care conține anunțul publicat pentru acest apel (la rubrica noutăți). Prin urmare, vă recomandăm să consultați periodic site-ul web pentru a fi informat cu privire la toate întrebările și răspunsurile relevante proiectului. Toate informațiile legate de finalizarea procedurii de solicitare vor fi publicate periodic și actualizate pe www.expert-grup.org și pe Expert-Grup pe rețele sociale.